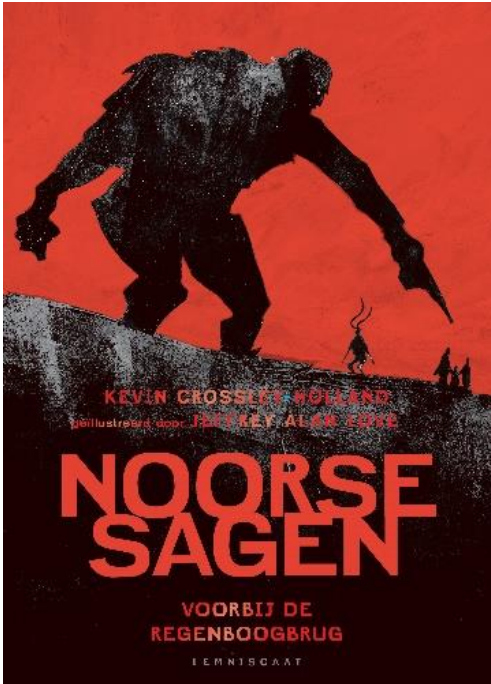

Lessuggesties bij:

ISBN: 9789047712299
Prijs: € 17,95

Noorse sagen Voorbij de regenboogbrug

Kevin Crossley-Holland
Jeffrey Alan Love

Uitgeverij Lemniscaat

Vakken of lesonderdelen: creatief schrijven, kunst, muziek, geschiedenis, aardrijkskunde, levensbeschouwing, dammen

Over het boek

Wie de regenboogbrug naar Midgard oversteekt, betreedt een wereld van groene vlaktes en ijzige gletsjers. Daar stelt Odin het verstand van de rotsreus Tangler op de proef, en begroet Frigg een sterveling in haar oogverblindende kristallen grot. Maar wie is nu echt de machtigste god of godin van Asgard? Lees in deze wonderbaarlijke, bloedstollende Vikingmythen en IJslandse spookverhalen hoe Odin en de Noorse goden en godinnen magische kunsten uithalen, terwijl sluwe dwergen, bergtrollen en andere bovennatuurlijke wezens door het land struinen.

Over de auteur

Kevin Crossley-Holland is een beroemde Brits vertaler, dichter en kinderboekenauteur. Zijn beroemdste werken zijn de bij Lemniscaat verschenen Arthur-trilogie en *Noorse mythen*.

Over de illustrator

Jeffrey Alan Love is schrijver en illustrator. Hij heeft verschillende prijzen gewonnen in de categorie beste kunstenaar. Voor zijn illustraties bij Noorse mythen werd hij

bekroond met de zilveren penseel 2019. Bij Lemniscaat verscheen ook zijn magische, duistere prentenboek *De Heldensage*.

Meer informatie op: www.lemniscaat.nl

Thema's: Scandinavië, mythen, vikingmythen, trollen, bovennatuurlijke wezens

Lessuggesties

Doelgroep:	<i>Noorse sagen. Voorbij de regenboogbrug</i> is geschikt voor kinderen in de leeftijd van 10 tot 14 jaar of vanaf groep 7 van de basisschool.
Tijdsinvestering:	Afhankelijk van de gekozen opdrachten variërend van een half uur tot meerdere uren.
Uitvoering:	Klassikale of individuele start, vervolginvulling zowel individueel als in groepjes mogelijk.

Inleiding

Toon *Noorse sagen. Voorbij de regenboogbrug* aan uw leerlingen. Vraag hen naar wat het boek, het omslag, bij hen oproept. Vertel dan dat in het boek volksverhalen staan uit de tijd van de Vikingen. In de tijd van de Vikingen, zo van ongeveer de negende eeuw na Christus tot en met ongeveer de elfde eeuw na Christus, waren veel natuurverschijnselen nog niet verklaarbaar vanuit enige wetenschap. Daarom probeerden mensen zelf zaken te verklaren vanuit dingen die ze wel konden begrijpen. Zo was een donderslag een klap met de hamer van een god, de god Donar of Thor zoals zijn Noordse naam luidt. Door natuurverschijnselen te verbinden met alledaagse situaties konden de mensen van lang geleden een beetje grip krijgen op hun wereld en hoefden ze er niet persé bang voor te zijn.

Veel van die volksverhalen (sagen) zijn generatie op generatie overgeleverd en enkele ervan, uit Scandinavië (dus niet alleen uit Noorwegen, wat de titel van het boek misschien zou doen vermoeden) staan in het boek van Kevin Crossley-Holland. De verhalen gaan over reuzen en trollen, goden en godinnen; een geheimzinnige

wereld. De bijzondere illustraties van Jeffrey Alan Love passen bij de sfeer van de verhalen.

Laat uw leerlingen nu bijvoorbeeld de illustratie zien op bladzijde 30 en 31 en vraag hen naar hun mening. U kunt ook laten zien hoe de illustraties tot stand komen door het Youtube-filmpje te tonen dat u [hier](#) vindt.

Stap vervolgens over naar één of meer van de volgende opdrachten.

Uitvoering

Maak een selectie uit de onderstaande lessuggesties en leid deze in bij de leerlingen.

De moeilijkheidsgraad van de opdrachten wordt weergegeven met behulp van de volgende symbolen:

PowerPoint over de auteur

Kevin Crossley-Holland is een beroemd Engels auteur. In Nederland en België is hij wat minder bekend hoewel zijn prachtige boeken wel in het Nederlands zijn vertaald. Dat moet veranderen. Maak een PowerPoint over de schrijver waarin je hem voorstelt aan een publiek. Beschrijf ook enkele van zijn boeken en vergeet daarbij niet je eigen mening over zijn werk te verwoorden.

Tip: Hierbij is het natuurlijk handig als je meer werken van Crossley-Holland hebt gelezen.

Inspiratiebron Jeffrey Alan Love

Illustrator Jeffrey Alan Love gebruikt een zeer specifieke manier om *Noorse sagen*. Voorbij de regenboogbrug (en *Noorse mythen over Odin, Thor en Loki* en *De Heldensage*) te illustreren. In dit [filmpje](#) zie je hoe hij te werk gaat. Ook op zijn

[website](#) kun je informatie over hem vinden. Blader nog eens door *Noorse sagen*. *Vorbij de regenboogbrug* en laat je door de illustrator inspireren tot een eigen kunstwerk. Werk in zijn sfeer of zoek via een eigen kunstvorm raakvlakken met Jeffrey Alan Love.

Vikingen

In het voorwoord van *Noorse sagen*. *Vorbij de regenboogbrug* vertelt de auteur over het verschil tussen het beeld dat veel mensen van Vikingen hebben en de werkelijkheid van vele eeuwen geleden.

Opdracht

Ga op zoek naar informatie over Vikingen. Probeer te ontdekken wie ze waren, waar ze vandaan kwamen, waarvan ze bekend zijn en hoe ze leefden. Maak met alle gevonden informatie een posterpresentatie. Zorg ervoor dat op je poster een goede afwisseling te zien is van tekst en beeld. Natuurlijk kun je naderhand alle vragen beantwoorden die anderen hebben over de door jou gepresenteerde onderwerpen.

Tip: In themapark Het Archeon in Alphen aan de Rijn vind je een nagebouwd Vikingverblijf. Als je de kans hebt moet je daar zeker even gaan kijken.

Pantheon

Alle goden in de Noordse mythologie bij elkaar noemen we het pantheon.

Opdracht

Zoek uit hoe het Noordse pantheon in elkaar zit. Maak een stamboom van de meest bekende familie, presenteer daarbij de verschillende figuren die op de stamboom voorkomen en leg de onderlinge relaties uit.

Tip: In het boek *Noorse mythen over Odin, Thor en Loki*, eveneens van Kevin Crossley-Holland en Jeffrey Alan Love, vind je veel informatie over het Noordse pantheon.

Wolf en Schapen

In het verhaal *De raddraaier en de trol* wordt een damspel gespeeld. Het spel heet Wolf en Schapen. De regels van het spel zijn nog altijd bekend. Je vindt ze [hier](#).

Opdracht

Regel een damspel en speel met zijn tweeën Wolf en Schapen. Wie wint er?

Tip: Wolf en Schapen is vandaag de dag niet meer zo bekend als dam- (of schaak-)spel. Als je het hebt gespeeld en dat leuk vond, kun je het anderen leren. Wie weet eindigen jullie op school wel met een Wolf en Schapen-competitie!

Collage

Eén van de verhalen in *Noorse sagen*. *Vorbij de regenboogbrug* is *Het Blauw in het Blauw*. Dit verhaal draait om trouw, bescheidenheid en beloning.

Opdracht

Maak met oude tijdschriften een collage bij *Het Blauw in het Blauw*. Scheur de stukken papier die je wilt gebruiken voor je werkstuk, af in plaats van dat je ze afknijpt. Zo ontstaan er wat rafelige randen die goed passen bij het boek. De kleur blauw speelt natuurlijk een hoofdrol in je werkstuk. Het beeld dat je creëert, hoeft niet persé letterlijk gebaseerd te zijn op het verhaal *Het Blauw in het Blauw*.

Tip: Je mag ook kiezen voor één van de andere verhalen uit *Noorse sagen*.

Passende muziek

Opdracht

Laat je inspireren door *Noorse sagen*. *Vorbij de regenboogbrug* en ga op zoek naar een muziekstuk dat bij het boek past. Natuurlijk moet je kunnen beargumenteren waarop jouw keuze is gebaseerd.

Boekblad *Noorse sagen*. *Vorbij de regenboogbrug*

Voor de docent

Een boekblad is een presentatievorm waarin leerlingen kunnen tonen wat ze van een boek hebben opgepikt. Dit doen ze niet alleen in woord maar ook in beeld. Verdere uitleg van deze opdracht vindt u op www.lesmaker.be. Geef uw leerlingen opdracht om een boekblad te maken van *Noorse sagen*. *Vorbij de regenboogbrug*. Bij het uitwerken kunnen zij gebruik maken van één van de sjablonen die eveneens te

vinden zijn op www.lesmaker.be. Let op: Het hele sjabloonvel moet worden gebruikt voor de uitwerking.

'Dus jij weet alles?'

Op bladzijde 67 vind je de inleiding op het verhaal *Jouw leven of mijn leven*. Er staat:

'Gegroet! Ik heb gehoord hoe slim je bent. Dus jij weet alles?'

Opdracht

Stap in de schoenen van de jij-figuur en schrijf een antwoord op de vraag. Neem daarvoor ongeveer 250 woorden, alleen "ja", "nee" of "misschien" voldoet dus niet. Versier je tekstje met tekeningen in de stijl van *Noorse sagen*. Voorbij de regenboogbrug.

Tip: Als je klaar bent met deze opdracht kun je *Jouw leven of mijn leven* lezen, (als je dat tenminste nog niet hebt gedaan). Je ontdekt dan hoe het afloopt met de opschepper in dit verhaal.

Verder schrijven

Het verhaal *Skarps geest* op bladzijde 33 wordt ingeleid met het volgende tekstje:

De tweeling hield elkaar
altijd voor de gek.
Toen ze eens op een nacht over
het kerkhof liepen,
kwam er iets overeind.
En het iets zei:
'Spelen in het donker, leuk hè?'

Opdracht

Schrijf een vervolg op het tekstje. Wat gebeurt er met de tweeling? Wat is het iets? Gebruik minimaal vijfhonderd woorden of een heel A4.

Voor de docent

Deze opdracht past uitstekend in Halloweenetijd.

IJsland

IJsland speelt een belangrijke rol in *Noorse sagen*. *Vorbij de regenboogbrug*. Dat komt omdat in IJsland veel volksverhalen van generatie op generatie worden doorgegeven; volksverhalen die van alles te maken hebben met het ruige en intrigerende IJslandse landschap.

Opdracht

Maak een werkstuk over IJsland waarbij je ook aandacht besteedt aan de volksverhalen en Noordse mythologie. Je krijgt enkele bronnen cadeau die je hierbij misschien kunt gebruiken. De vorm van je presentatie mag je zelf kiezen.

Bron 1: [National Geographic](#)

Bron 2: [Ontdek IJsland](#)

Bron 3: [Is Geschiedenis](#)

Raadselwedstrijd

In het voorwoord van *Noorse sagen*. *Vorbij de regenboogbrug* staat dat reus Vafthrudnir zich eens liet verleiden tot een raadselwedstrijd met Odin, de machtigste van alle goden. Dit verhaal komt terug in *Jouw leven of mijn leven* op bladzijde 67.

Opdracht

Organiseer een raadselwedstrijd in de klas.

Ga als volgt te werk:

Stap 1: Overleg vooraf met je docent over je plannen.

Stap 2: Daag je medeleerlingen uit om mee te doen. Doe dit door hen mondeling te vertellen over de wedstrijd of hang een poster in de klas waarin je je uitdaging presenteert.

Stap 3: Geef alle medeleerlingen minstens een dag de tijd om een waanzinnig goed raadsel te verzinnen of op te zoeken.

Stap 4: Nodig minstens drie juryleden uit en maak een beoordelingsformulier voor hen. Je kunt ook de klasgenoten die niet mee doen tot juryleden maken.

Stap 5: Als de raadselwedstrijd begint, gaat de jury klaar zitten om alle raadsels te beoordelen. Dat doen ze op verschillende criteria, zoals moeilijkheid van het raadsel, originaliteit, presentatie van het raadsel en zelf bedacht of overgenomen.

Stap 6: Aan het eind wordt de winnaar gekozen en natuurlijk zorg je dat er een prijsje is.

Tip: Het is natuurlijk het leukst wanneer zoveel mogelijk leerlingen meedoen, dus probeer ze te overtuigen om mee te doen. En misschien weet je docent ook wel een goed raadsel te verzinnen?

Afronding

U kunt het project rond *Noorse sagen. Voorbij de regenboogbrug* afronden door uw leerlingen hun werk te laten presenteren aan elkaar of aan ouders, familie en/of vrienden. Vanzelfsprekend is het ook mogelijk het project uit te breiden met aandacht voor sagen van andere oorsprong of het ontstaan van sagen als zodanig.

Het zou leuk zijn als er in de school of het lokaal een (semi-) permanente plek voor het werk van de leerlingen ingeruimd wordt.